

S p o l o č n é u s m e r n e n i e **na zabezpečenie činnosti styčného miesta**

Úrad jadrového dozoru Slovenskej republiky (ďalej len „ÚJD SR“), Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Ministerstvo financií Slovenskej republiky v zastúpení Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky, Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky, Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky a Slovenská informačná služba vydávajú „Spoločné usmernenie na zabezpečenie činnosti styčného miesta“ (ďalej len „usmernenie“).

Čl. 1

Predmet úpravy

Toto usmernenie upresňuje základné povinnosti, rozsah a kompetencie dotknutých orgánov štátnej správy (ďalej len „OŠS“), nevyhnutný rozsah opatrení na zabezpečenie činnosti styčného miesta v zmysle § 29 zákona č. 541/2004 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie (atómový zákon) a zmene a doplnení niektorých predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „atómový zákon“) a spôsob organizácie informačného toku pre potreby styčného miesta.

Usmernenie upravuje:

- a) postup vzájomného informovania OŠS pre prípad vzniku alebo zistenia udalosti spojenej so zdrojmi ionizujúceho žiarenia,
- b) povinnosti informovania obyvateľstva a medzinárodného spoločenstva o významných udalostiach spojených s využívaním zdrojov ionizujúceho žiarenia,
- c) kritériá pre informovanie styčného miesta.

Čl. 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto usmernenia sa považuje za

- a) styčné miesto určená skupina zamestnancov ÚJD SR, ktorá zabezpečuje prijímanie a zasielanie vyrozumienia, oznámenia a ďalších informácií v prípade jadrovej havárie alebo radiačného ohrozenia (ako napr. nehody alebo havárie na jadrovom zariadení, pri preprave rádioaktívnych látok, záchytoch rádioaktívnych materiálov, stratách, nálezoch alebo krádežiach zdrojov ionizujúceho žiarenia, v prípade rádiologických teroristických útokov v Slovenskej republike (ďalej len „SR“) alebo podobných udalostí v zahraničí),
- b) medzinárodné spoločenstvo spoločný názov pre štáty a medzinárodné organizácie, s ktorými má SR uzavreté dohody o informovaní v prípade jadrovej alebo radiačnej havárie alebo to vyplýva zo záväzných dokumentov Európskej únie (ďalej len „EÚ“) a Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu (ďalej len „MAAE“).

Čl. 3

Kritériá pre informovanie styčného miesta OŠS

1. Legislatíva SR, Európskej komisie, dohovory MAAE a bilaterálne dohovory

Podľa § 4 ods. 1 písm. f) atómového zákona ÚJD SR zabezpečuje plnenie funkcie styčného miesta.

V súlade s § 29 atómového zákona Ministerstvo zdravotníctva SR, Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Ministerstvo financií SR v zastúpení Finančného riaditeľstva SR, Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo životného prostredia SR, Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, Ministerstvo obrany SR a Slovenská informačná služba zabezpečia bezodkladné informovanie ÚJD SR o udalostiach s vplyvmi na obyvateľstvo alebo územie SR alebo o udalostiach, ktoré by mohli byť predmetom záujmu verejnosti a ktoré spočívajú v:

- a) strate alebo krádeži rádioaktívneho žiariča alebo zariadenia, ktoré obsahuje rádioaktívny žiarič,
- b) náleze opusteného rádioaktívneho žiariča alebo zariadenia, ktoré obsahuje rádioaktívny žiarič,
- c) rádioaktívnej kontaminácii biosféry spôsobenej antropogénnymi rádionuklidmi uvoľnenými do životného prostredia,
- d) kontaminácii potravín alebo pitnej vody,
- e) kontaminácii tovarov,
- f) závažnom ožiarení osôb,
- g) udalosti pri preprave rádioaktívneho žiariča alebo zariadenia, ktoré obsahuje rádioaktívny žiarič,
- h) zistení potenciálnej hrozby zneužitia zdrojov ionizujúceho žiarenia na protiprávnu činnosť,
- i) protiprávnej činnosti s použitím zdroja ionizujúceho žiarenia,
- j) iných udalostiach, ktoré predstavujú riziko ožiarenia osôb alebo kontaminácie životného prostredia.

Požiadavky určujúce styčnému miestu povinnosti informovať sú ďalej obsiahnuté:

- a) v článku 1 Rozhodnutia Rady EÚ č. 87/600/EURATOM,
- b) v Dohovore o včasnom oznamovaní jadrovej havárie,
- c) v bilaterálnych dohodách o včasnom oznamovaní jadrovej havárie.

Formulácie atómového zákona a vyhlášky ÚJD SR č. 55/2006 Z. z. o podrobnostiach v havarijnom plánovaní pre prípad nehody alebo havárie v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 55/2006 Z. z.“) sú určené tak, aby postihli požiadavky na bezodkladné informovanie medzinárodného spoločenstva, uvedené v týchto dokumentoch.

2. Požiadavky pre povinné/bezodkladné informovanie medzinárodného spoločenstva

V prípade zistenia alebo podozrenia na udalosť podľa § 29 atómového zákona budú kompetentní zástupcovia OŠS kontaktovať styčné miesto. S cieľom včas naplniť povinnosti voči medzinárodnému spoločenstvu existujú špecifické kritériá pre bezodkladné informovanie styčného miesta.

Primárne ide o tieto prípady:

- klasifikovaná havária na jadrovom zariadení podľa § 27 ods. 3 bod c) atómového zákona,
- núdzová situácia¹⁾, v dôsledku ktorej boli prijaté ochranné opatrenia na zmiernenie závažných nepriaznivých následkov ožiarenia ionizujúcim žiarením na ľudské

¹⁾ § 102 ods. 10 zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov

zdravie a bezpečnosť, kvalitu života, majetok, životné prostredie alebo na zmiernenie nebezpečenstva, z ktorého by takéto závažné nepriaznivé následky mohli vzniknúť.

3. Požiadavky pre dobrovoľné/nenaliehavé informovanie verejnosti a medzinárodného spoločenstva

Informovanie o menej závažných udalostiach je určené na základe zapojenia SR do výmeny informácií v rámci systému INES (Medzinárodná stupnica jadrových a radiačných udalostí) a v rámci rešpektovania medzinárodných štandardov pre oblasť havarijnej odozvy. Do tejto oblasti spadajú kategórie:

- informovanie o udalostiach ohodnotených stupňom INES 2 a vyšším,
- informovanie o udalostiach, ktoré môžu mať nadnárodný význam v zmysle štandardu MAAE GSR Part 7 - Všeobecné požiadavky na bezpečnosť: Pripravenosť a odozva na jadrovú alebo radiačnú núdzovú situáciu,
- dobrovoľné informovanie odporúčané Komunikačnou inštrukciou ECURIE (European Community Urgent Radiological Information Exchange).

Medzi tieto udalosti patria udalosti podľa § 29 ods. 3 atómového zákona, ktoré nespĺňajú požiadavky kritérií pre povinné bezodkladné informovanie a:

- neplánované lekárske ožiarenie a havarijné lekárske ožiarenie²⁾,
- radiačná nehoda³⁾,

informácie potrebné ku kontrole šírenia neoverených informácií a poplašných správ, vrátane správ s rozsiahlym mediálnym pokrytím,

- zistenie mimoriadnych hodnôt aktivity rádionuklidov v zložkách potravinového reťazca a životného prostredia alebo príkonu dávkového ekvivalentu v zložkách životného prostredia, ktoré nespádajú pod definíciu núdzovej situácie podľa § 102 ods. 3 a 10 zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane (ďalej len „zákon č. 87/2018 Z. z.“)

4. Kritériá určujúce závažnosť udalosti pre zasielanie informácie o vzniknutej udalosti v SR z OŠS na ÚJD SR

Kritéria pre určenie udalostí, ktoré sú závažné z hľadiska potreby informovania styčného miesta sú:

- a) strata alebo krádež rádioaktívneho žiariča alebo zariadenia, ktoré obsahuje rádioaktívny žiarič:
 - udalosť, týkajúca sa rádioaktívnych žiaričov kategórie I, II a III⁴⁾ alebo iného rádioaktívneho materiálu s aktivitou zodpovedajúcou aktivite rádioaktívnych žiaričov kategórie I, II a III⁴⁾.
- b) nález opusteného rádioaktívneho žiariča alebo zariadenia, ktoré obsahuje rádioaktívny žiarič,
 - udalosť, týkajúca sa rádioaktívnych žiaričov kategórie I, II a III⁴⁾ alebo iného rádioaktívneho materiálu s aktivitou zodpovedajúcou aktivite rádioaktívnych žiaričov kategórie I, II a III⁴⁾.

²⁾ § 19 ods. 3 písmeno f), g) a h) vyhlášky MZ SR č. 101/2018 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zabezpečení radiačnej ochrany pri vykonávaní lekárskeho ožiarenia

³⁾ § 102 ods. 4 zákona č. 87/2018 Z. z.

⁴⁾ § 22 ods. 2 a príloha č. 3 zákona č. 87/2018 Z. z.

- c) zistenie významných odchýlok od bežne meraných hodnôt rádioaktívnej kontaminácie biosféry v danej lokalite spôsobenej antropogénnymi rádionuklidmi uvoľnenými do životného prostredia,
- d) zistenie významných odchýlok od bežne meraných hodnôt rádioaktívnej kontaminácie potravín alebo pitnej vody,
- e) zistenie významných odchýlok od bežne meraných hodnôt rádioaktívnej kontaminácie materiálov a tovarov,
- f) závažné ožiarenie osôb podľa zákona o radiačnej ochrane,
- g) udalosť pri preprave rádioaktívneho materiálu, rádioaktívneho žiariča kategórie I, II a III⁴⁾ alebo zariadenia, ktoré obsahuje rádioaktívny žiarič:
 - akýkoľvek únik rádioaktívneho materiálu,
 - prekročenie limitov ožiarenia pracovníkov alebo obyvateľstva,
 - pri významnom znížení bezpečnostnej funkcie obalového súbor (napríklad zvýšenie dávkového príkonu o 20 % oproti pôvodnej hodnote),
 - pri prekročení limitov úrovne ionizujúceho žiarenia a rádioaktívnej kontaminácie na povrchu obalového súboru, povrchu vozidla, vo vzdialenosti 2 metre od vozidla alebo v mieste obsluhy,
- h) zistenie potenciálnej hrozby zneužitia zdrojov ionizujúceho žiarenia na protiprávnu činnosť,
 - potenciálne zneužitie rádioaktívnych žiaričov kategórie I, II a III⁴⁾ alebo iného rádioaktívneho materiálu s aktivitou zodpovedajúcou aktivite rádioaktívnych žiaričov kategórie I, II a III⁴⁾,
- i) protiprávna činnosť s použitím zdroja ionizujúceho žiarenia,
 - udalosť, týkajúca sa rádioaktívnych žiaričov kategórie I, II a III⁴⁾ alebo iného rádioaktívneho materiálu s aktivitou zodpovedajúcou aktivite rádioaktívnych žiaričov kategórie I, II a III⁴⁾,
- j) iné udalosti, ktoré predstavujú riziko ožiarenia osôb, kontaminácie životného prostredia alebo zložiek potravinového reťazca, ktoré nespádajú pod plánované činnosti vedúce k ožiareniu.

Referenciou pre limity ožiarenia jednotlivcov a pracovníkov je zákon č. 87/2018.

Čl. 4

Spôsob informovania styčného miesta OŠS

Spôsob informovania v prípade povinného/bezodkladného informovania

Pri udalostiach, ktoré spĺňajú požiadavky podľa čl. 3 bod 2 a kritériá v zmysle čl. 3 bod 4 vzťahujúce sa na povinné informovanie, je potrebné prvotnú informáciu o udalosti styčnému miestu zaslať bezodkladne, najneskôr do 24 hodín od zistenia udalosti alebo bezodkladne po vyhodnotení OŠS, že došlo k udalosti, ktorá spĺňa tieto kritériá.

Doplňujúce informácie o udalosti budú poskytnuté zo strany OŠS styčnému miestu priebežne alebo na základe vyžiadania styčným miestom. Záverečná informácia o udalosti bude ÚJD SR poskytnutá spravidla jeden pracovný deň po konečnom spracovaní správy o udalosti.

Spôsob informovania v prípade dobrovoľných/nenaliehavých informácií

OŠS zasielajú styčnému miestu správu až po konečnom vyhodnotení udalosti. Správa spĺňa požiadavky § 21a ods. 4 a 5 vyhlášky č. 55/2006 Z. z..

Čl. 5

Postupy prijatia správ a ich potvrdenie styčným miestom

Styčné miesto môže prijať informácie viacerými spôsobmi a to:

- telefonicky na číslo styčného miesta podľa adresára kontaktných miest OŠS. Zároveň s prijatím hovoru zamestnanec ÚJD SR vykonávajúci pohotovostnú službu styčného miesta, vyžiada zaslanie písomnej informácie oficiálnou cestou (prostredníctvom e-mailu alebo faxu zaslaním vyplneného formuláru, ktorý je uvedený v Prílohe č. 1),
- faxom na faxové číslo styčného miesta podľa adresára kontaktných miest OŠS zaslaním vyplneného formuláru, ktorý je uvedený v Prílohe č. 1,
- e-mailom na oficiálny e-mailový kontakt styčného miesta podľa adresára kontaktných miest OŠS zaslaním vyplneného formuláru, ktorý je uvedený v Prílohe č. 1.

Prijatie každej faxovej/emailovej informácie potvrdzuje styčné miesto zaslaním spätného potvrdzujúceho faxu, e-mailu alebo telefonicky.

Čl. 6

Obsah informácie o udalosti

OŠS zasielajú informáciu o udalosti vyplnením formulára v prílohe č.1. Tento formulár obsahuje všetky nevyhnutné údaje podľa § 21a ods. 4 a 5 vyhlášky č. 55/2006 Z. z.. Poskytnutá informácia obsahuje:

- a) identifikačné údaje organizácie, ktorá informáciu zasiela,
- b) kontaktnú osobu, ktorá môže podať bližšie informácie a jej kontaktné údaje,
- c) kontaktnú osobu, ktorá zodpovedá za riešenie udalosti a jej kontaktné údaje,
- d) miesto, dátum a čas udalosti,
- e) typ udalosti,
- f) opis udalosti,
- g) prvotne zistené charakteristiky zdroja ionizujúceho žiarenia,
- h) prvotne vykonaný odhad ožiarovania pracovníkov so zdrojmi ionizujúceho žiarenia a obyvateľstva, ak sa taký odhad vykonal.

V závislosti od okolností vzniku udalosti a druhu zdroja ionizujúceho žiarenia poskytnutá informácia ďalej obsahuje aj

- a) základné informácie o meteorologickej situácii v mieste vzniku udalosti,
- b) namerané hodnoty povrchovej kontaminácie,
- c) namerané hodnoty príkonu dávkového ekvivalentu,
- d) obrazovú dokumentáciu,
- e) dostupnú sprievodnú dokumentáciu zdroja ionizujúceho žiarenia,
- f) ďalšie doplnujúce informácie.

V prípade nálezu rádioaktívneho žiariča alebo rádioaktívneho materiálu v zmysle § 97 ods. 1 zákona č. 87/2018 Z. z. postačí namiesto formulára v prílohe č. 1 formulár vyžadovaný ÚJD SR.

Čl. 7

Informovanie styčným miestom

Informovanie medzinárodného spoločenstva styčným miestom o udalosti vzniknutej v SR

ÚJD SR ako styčné miesto je kompetentnou autoritou pre informovanie Európskej Komisie, MAAE vo Viedni a štátov, s ktorými má SR podpísané bilaterálne dohody o výmene informácií v prípade

jadrovej alebo radiačnej udalosti v SR (napríklad Česká republika, Rakúsko, Poľsko, Maďarsko, Ukrajina, Nemecko, Slovinsko, Bulharsko, Rumunsko a USA).

Po získaní informácie od OŠS, styčné miesto porovná a vyhodnotí prijaté informácie s požiadavkami podľa čl. 3 bod 2, či vznikla povinnosť informovať medzinárodné spoločenstvo. V prípade, ak informácia na posúdenie situácie nebude postačujúca, vyžiada si styčné miesto od OŠS doplnenie informácií. Po celkovom posúdení dodaných informácií o udalosti, pripraví správu paralelne v slovenskom jazyku a anglickom jazyku a obsah správy prekonzultuje s OŠS, ktorý zaslal informácie o udalosti. Následne styčné miesto zverejní informáciu medzinárodnému spoločenstvu prostredníctvom špecializovaných notifikačných systémov ECURIE a USIE. V prípade vážnej udalosti, ktorá by mohla mať dopad na obyvateľstvo alebo životné prostredie susediacich krajín alebo krajín, s ktorými má SR podpísané bilaterálne dohody, odošle správu v anglickom jazyku aj na styčné miesta týchto krajín.

Pri posudzovaní závažnosti udalosti vzniknutej v SR si môže styčné miesto vyžiadať spoluprácu relevantných OŠS.

Informovanie OŠS o udalosti vzniknutej v zahraničí

Styčné miesto zhodnotí závažnosť udalosti so zdrojom ionizujúceho žiarenia, o ktorom je informovaný zo strany medzinárodného spoločenstva a porovná s požiadavkami podľa čl. 3. Styčné miesto vyhodnotí, či by udalosť mohla byť významná pre obyvateľov SR alebo by sa mohla týkať slovenských občanov v zahraničí a či je potrebné informovať verejnosť a OŠS.

V prípade vzniku udalosti s vážnym vplyvom na územie SR alebo obyvateľov SR pripraví styčné miesto správu v slovenskom jazyku a informuje, v súlade s § 29 ods. 2 atómového zákona, o udalosti Centrálnu monitorovaciu a riadiacu stredisko Ministerstva vnútra SR (ďalej len „CMRS MV SR“). CMRS MV SR informáciu preposiela OŠS v súlade so smernicou vlády SR, ktorou sa ustanovuje spôsob vyrozumienia o vypovedaní vojny, o vyhlásení vojnového stavu, výnimočného stavu, núdzového stavu, mimoriadnej situácie alebo stupňa teroristického ohrozenia na území SR, ktorá bola schválená uznesením vlády SR č. 572 z 13. decembra 2017. Zároveň bude styčné miesto informovať verejnosť prostredníctvom webového sídla ÚJD SR.

V ostatných prípadoch bude styčné miesto informovať prioritne OŠS podľa čl. 7 usmernenia.

Pri posudzovaní závažnosti udalosti vzniknutej v zahraničí si môže styčné miesto vyžiadať spoluprácu relevantných OŠS. Ide napríklad o modely šírenia rádioaktívnych látok od Svetovej meteorologickej organizácie poskytované prostredníctvom Slovenského hydrometeorologického ústavu.

Špecifické ustanovenia vzájomného informovania OŠS

V súlade s § 6 ods. 2 a 4 a § 482 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 301/2005 Z. z.“), v prípade vzniku udalostí, v ktorých konajú orgány činné v trestnom konaní, sú tieto orgány oprávnené utajiť tie skutočnosti, ktoré by mohli zmariť alebo sťažiť objasnenie a vyšetrovanie udalosti.

Podobne v súlade s § 2 ods. 7 zákona 46/1993 Z. z. o Slovenskej informačnej službe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 46/1993 Z. z.“) poskytuje Slovenská informačná služba informácie len za podmienky, že nedôjde k ohrozeniu plnenia konkrétnej úlohy informačnej služby alebo k odhaleniu zdrojov a prostriedkov Slovenskej informačnej služby alebo k odhaleniu

totožnosti jej príslušníkov alebo osôb , ktoré konajú v prospech Slovenskej informačnej služby alebo k ohrozeniu medzinárodnej spravodajskej spolupráce; to neplatí, ak by bol následok spôsobený neposkytnutím informácií zjavne závažnejší ako následok, ktorý hrozí ich poskytnutím. Preto udalosti podľa § 29 ods. 3 písm. a), b), h) a i) atómového zákona a § 97, ods. 1 zákona č. 87/2018 Z. z. sú styčnému miestu oznámené až po skončení vyšetrovania alebo po vykonaní povinnosti v súlade so zákonom č. 301/2005 Z. z. a zákonom č. 46/1993 Z. z.

V prípade nálezu rádioaktívneho žiariča alebo rádioaktívneho materiálu podľa čl. 6 tohto usmernenia písomnú informáciu na ÚJD SR spravidla zasiela orgán radiačnej ochrany podľa § 4 ods. 1 písm. d) až g) zákona č. 87/2018 Z. z.

Čl. 8

Kontaktné údaje styčného miesta a OŠS

Kontakty ÚJD SR , ktorý plní úlohu styčného miesta sú určené výhradne pre používanie v zmysle plnenia povinností podľa § 29 atómového zákona a podľa tohto usmernenia.

Kontaktné údaje ÚJD SR a OŠS tvoria adresár, ktorý je distribuovaný všetkým kontaktným miestam určených orgánmi štátnej správy v elektronickej forme. Adresár je verejný.

Orgány štátnej správy zodpovedajú za aktuálnosť údajov kontaktných miest a v prípade zmeny okamžite hlásia elektronicky, faxom alebo písomne styčnému miestu nové údaje kontaktného miesta. Styčné miesto po zapracovaní zmeny v adresári rozpošle upravený adresár elektronickou formou na všetky kontaktné miesta.

Čl. 9

Záverečné ustanovenia

Toto usmernenie sa vyhotovuje v jedenástich rovnopisoch, z ktorých každá dotknutá inštitúcia obdrží po jednom výtlačku.

Toto usmernenie nadobúda účinnosť jeho podpísaním kompetentnými zástupcami dotknutých organizácií.

Dátum
Ing. Eduard Metke, CSc.
podpredseda
Úrad jadrového dozoru SR

Dátum
Prof. MUDr. Stanislav Špánik, CSc.
štátny tajomník
Ministerstvo zdravotníctva SR

Dátum
Mgr. RNDr. MUDr. Ján Mikas, PhD.
hlavný hygienik
Úrad verejného zdravotníctva SR

Dátum
plk. Ing. Miloslav Ivica
generálny riaditeľ - zástupca
Sekcia krízového riadenia
Ministerstvo vnútra SR

Dátum
MUDr. Katarína Chudíková, PhD.
vedúca hygienička rezortu
Ministerstvo dopravy a výstavby SR

Dátum
genmjr. Ing. Josef Pokorný, PhD.
generálny riaditeľ
Sekcia riadenia, obrany, výstavby ozbrojených síl
a obranného plánovania
Ministerstvo obrany SR

Dátum
RNDr. Martin Benko, PhD.
generálny riaditeľ
Slovenský hydrometeorologický ústav

Dátum
Ing. František Imrecze
prezident finančnej správy
Finančné riaditeľstvo SR
Ministerstvo financií SR

Dátum
Ing. Anton Šafárik
riaditeľ
Slovenská informačná služba

Písomná informácia o udalosti

(pre styčné miesto ÚJD SR)

(v rámci plnenia zákonom stanovených povinností podľa § 29 ods. 3 zákona č. 541/2004 Z. z. atómového zákona)

Identifikačné údaje odosielateľa
Organizácia:
Meno a priezvisko:

Dátum a čas vypracovania správy:
Poradové číslo písomnej informácie k udalosti:

Informácie o udalosti
Typ udalosti: <i>Príklady : Nález/strata/odcudzenie zdroja, kontaminácia prostredia/ludí, udalosť pri preprave, ožiarenia pracovníka /obyvateľa,...</i>
Miesto vzniku udalosti:
Dátum a čas vzniku udalosti:
Popis udalosti: <i>Obsah popisu:</i> <i>Stručný priebeh udalosti,</i> <i>Zhodnotenie, či je situácia stabilizovaná alebo sa môže rozvíjať,</i> <i>Zavedené ochranné opatrenia.,</i> <i>...</i> <i>Iné dostupné relevantné informácie:</i> <i>Jedná sa o núdzovú situáciu / bola vyhlásená mimoriadna situácia?</i> <i>Ožiarenie pracovníkov, obyvateľov, nameraný dávkový príkon,...</i> <i>Charakteristiky zdroja (aktivita, izotopové zloženie, uzavretý/otvorený zdroj, skupenstvo látky...),</i>

Pojmy z legislatívy

Núdzová situácia¹⁾

¹⁾ § 102 ods. 10 zákona č. 87/2018 Z. z.:

Za núdzovú situáciu sa považuje udalosť, ktorá si vyžaduje rýchle prijatie ochranných opatrení na zmiernenie závažných nepriaznivých následkov na ľudské zdravie a bezpečnosť, kvalitu života, majetok, životné prostredie alebo na zmiernenie nebezpečenstva, z ktorého by také závažné nepriaznivé následky mohli vzniknúť. Núdzová situácia môže vzniknúť

a) pri činnosti vedúcej k ožiareniu,

b) v dôsledku nelegálneho použitia zdroja ionizujúceho žiarenia alebo teroristického činu, alebo zlovoľného použitia zdroja ionizujúceho žiarenia,

c) v dôsledku radiačnej havárie, ktorá vznikla mimo územia Slovenskej republiky.

Neplánované lekárske ožiarenie a havarijné lekárske ožiarenie²⁾

²⁾ § 19 ods. 3 písmeno f), g) a h) vyhlášky MZ SR č. 101/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zabezpečení radiačnej ochrany pri vykonávaní lekárskeho ožiarenia

f) Kriticky závažné neplánované lekárske ožiarenie je neplánované ožiarenie pacienta, ktoré môže mať alebo má za následok smrť pacienta alebo trvalé poškodenie jeho zdravia.

g) Havarijné lekárske ožiarenie je nežiaduce neplánované ožiarenie pacienta na pracovisku pri radiačnej nehode podľa § 102 ods. 4 zákona alebo radiačnej havárie podľa § 102 ods. 5 zákona.

h) Klinicky závažné havarijné lekárske ožiarenie je ožiarenie pacienta pri radiačnej nehode alebo radiačnej havárii v radiačnej onkológii, nukleárnej medicíne alebo intervenčnej rádiológii, keď technické zlyhanie zariadenia na lekárske ožiarenie, závažná chyba alebo zlyhanie zdravotníckeho pracovníka alebo zlyhanie bezpečnostného zariadenia alebo ochranného zariadenia spôsobí ožiarenie pacienta na úrovni, ktorá si vyžaduje poskytnúť pacientovi ambulantnú zdravotnú starostlivosť alebo ústavnú zdravotnú starostlivosť alebo môže mať alebo má za následok smrť pacienta alebo trvalé poškodenie jeho zdravia.

Radiačná nehoda³⁾

³⁾ § 102 ods. 4 zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Radiačná nehoda je udalosť, pri ktorej v dôsledku straty kontroly nad zdrojom ionizujúceho žiarenia došlo k ožiareniu pracovníkov na úrovni limitov ožiarenia pracovníka alebo na úrovni vyššej, ako sú limity ožiarenia pracovníka podľa § 15 ods. 3, alebo pri ktorej došlo k nepripustnému uvoľneniu rádioaktívnych látok do životného prostredia, v dôsledku ktorého však nemôžu byť prekročené limity ožiarenia obyvateľa podľa § 15 ods. 11.